

نمونه سؤال درس اندیشه اسلامی (۱)

منبع امتحان: کتاب «انسان در اسلام»، دکتر غلامحسین گرامی، فصل‌های ۱، ۲، ۳، ۴ و ۷.

استاد: مصطفی فروتن تنها

۱. کدام یک، مهم‌ترین آموزه تمام ادیان الهی به شمار می‌آید؟
- الف) خداشناسی
ب) انسان‌شناسی
ج) خودشناسی
د) کیهان‌شناسی
۲. «مجموعه‌ای از عقاید کلی و هماهنگ درباره نظام هستی» یا «تفسیر کلی جهان هستی» همان ... است.
- الف) انسان‌شناسی
ب) جهان‌بینی
ج) خداشناسی
د) معادشناسی
۳. کدام گزینه درباره رابطه علوم تجربی و مباحث اعتقادی صحیح است؟
- الف) مسائل جهان‌بینی قابل تجربه، مشاهده و آزمون هستند.
ب) پیشرفت علوم تجربی، کمک فراوانی به مباحث اعتقادی می‌کند.
ج) با استفاده از علوم تجربی می‌توان نظریه‌ای جامع درباره انسان، ارائه کرد.
د) هیچ‌کدام
۴. اختلاف آرای اندیشمندان علوم تجربی درباره انسان به چه دلیلی است؟
- الف) خطاناپذیری علمی
ب) محدودیت‌های علمی
ج) جمود بر حس و حس‌گرایی
د) موارد ب و ج
۵. معرفت حاصل از ...، جزئی، شخصی و حضوری است.
- الف) انسان‌شناسی
ب) خودشناسی
ج) دین
د) داده‌های تجربی
۶. داستان لمس فیل در تاریکی (موجود در اشعار مولانا) نشان‌دهنده کدام ویژگی افراد حاضر در این داستان است؟
- الف) جمود بر حس و حس‌گرایی
ب) اصرار بر روش‌های دینی و غیرتجربی
ج) نگاه چندبعدی
د) همه موارد
۷. منظور از «من عرف نفسه فقد عرف ربه» چیست؟
- الف) اطلاعات شخصی هر فردی در مورد خود (قد، سن و...)
ب) شناخت هدف آفرینش
ج) مقابله با هوای نفس
د) هیچ‌کدام
۸. کدام گزینه درباره داروین، صحیح است؟
- الف) پیش از وی، نظریه تکامل یا تغییر تدریجی انواع، اصلاً به هیچ شکلی مطرح نشده بود.
ب) وی در ابتدای کار، مسئله تکامل را تنها درباره گیاهان و جانوران - به جز انسان - مطرح کرده بود.
ج) نظریه تکامل، با استقبال کلیسا و زیست‌شناسان مواجه شد.
د) وی با ارائه این نظر، در پی انکار وجود خدا بوده است.
ه) تکامل، نظریه‌ای قطعی و مستند به مدارک کاملاً علمی است.
۹. بر اساس آیات کتاب مقدس، زمان آفرینش حضرت آدم (ع) به کی برمی‌گردد؟
- الف) ۶۰۰۰ سال پیش
ب) سی‌هزار سال پیش
ج) ۱۵۰ هزار سال قبل

(د) یک میلیون سال قبل

(د) اگر لحظه‌ای فیض الهی قطع شود، در عالم هیچ چیزی وجود نخواهد داشت.

۱۰. ظاهر آیات آفرینش انسان چگونه است؟

(الف) خلقت او آنی، مستقل و به دست خداوند بوده است.

۱۵. منظور از «ثم أنشأناه خلقاً آخر فتبارك الله احسن الخالقين» یا «آفرینش دیگر» در آیات قرآن چیست؟

(ب) به شکل تدریجی از حیوانات دیگر به وجود آمده است.

(الف) آفرینش فرشتگان

(ج) انسان تافته جداافتاده‌ای در آفرینش نیست.

(ب) دمیده شدن روح در انسان

(د) در انسان، گرایش به ارزش‌های اخلاقی وجود ندارد.

(ج) رویش گوشت بر استخوان‌های جنین

۱۱. از نظر بسیاری از الهی‌دانان غربی، رابطه تکامل با خداشناسی چگونه است؟

(د) زنده شدن مردگان در قیامت

(الف) یا باید تکامل را بپذیریم یا وجود خدا را. نمی‌توان هر دو را پذیرفت.

۱۶. کدام گزینه در مورد منشأ فیزیولوژیک (ترشح غدد و ... حالت‌های انسانی (احساس درد و لذت و...) صحیح است؟

(ب) تکامل به نفع مادی‌گرایی است و خلاف خداشناسی.

(الف) تغییرات فیزیکی و شیمیایی، در پدید آمدن احساسات انسان، کاملاً بی‌تأثیر است.

(ج) با فرض قطعیت تکامل، هیچ تعارضی میان آن با اصل وجود خداوند و خلقت الهی نیست.

(ب) این تغییرات، صرفاً مقدمه‌ای برای روی دادن این احساسات هستند.

(د) تکامل باعث تضعیف هدفمندی آفرینش می‌شود.

۱۷. کدام جمله درباره روح صحیح است؟

۱۲. منشأ آفرینش انسان در قرآن چیست؟

(الف) خاک (ب) گل

(د) پدیده درک و فهم، کاملاً مادی و فیزیکی است.

(ج) آب (د) همه موارد

۱۷. کدام جمله درباره روح صحیح است؟

۱۳. کدام گزینه درباره جمله روبرو، صحیح است: «فرضیه تکامل، کاملاً مورد تایید قرآن است.»

(الف) هر ادعایی در مورد احضار ارواح را باید پذیرفت.

(الف) نظر علامه طباطبایی است.

(ب) ممکن است در آینده با پیشرفت علم تصویربرداری، بتوان از روح نیز تصویری قابل‌رؤیت ارائه کرد.

(ب) خلاف اعجاز علمی قرآن است.

(ج) هنوز هم مسئله روح به عنوان یک معمای بزرگ و حل‌نشده برای انسان باقی است.

(ج) هیچ مفسری چنین نظری نداده است.

(د) خداوند، قسمتی از روح خود را در انسان دمیده است.

(د) بسیاری از مفسران، چنین نظری را نپذیرفته‌اند.

۱۸. کدام سؤال زیر، از نظر مفهومی به جمله روبرو نزدیک است: «منشا صدور افعال الهی همان ذات اوست.»

۱۴. کدام گزینه درباره «نیاز انسان به خدا» صحیح است؟

(الف) چرا میز، چرب است؟

(الف) همانند نیاز یک ساختمان به معمارش است.

(ب) چرا نور، پرتوافشانی می‌کند؟

(ب) منحصر به زمان آفرینش است.

(ج) چرا انسان غذا می‌خورد؟

(ج) فقط برای رفع خوراک، پوشاک و مواردی از این قبیل به خدا نیازمندیم.

د) چرا ما کمال طلب هستیم؟

۱۹. عزت به هنگام فقر، راست‌گویی به هنگام ضرر، و تصمیم‌گیری برخلاف خواست دوستان یا اطرافیان، در رد چه چیزی مطرح می‌شوند؟

الف) جبر زیستی یا فیزیولوژیک

ب) جبر اجتماعی

ج) علم پیشین‌الهی

د) توحید افعالی

۲۰. جوانی که برای قبولی در یک دانشگاه معتبر و برجسته، از روی تنبلی، تلاشی نکرده و پس از قبول نشدن، عدم موفقیت خود را به گردن «تقدیر الهی» و «قسمت نشدن» می‌اندازد ...

الف) به خاطر پیچیدگی‌های علمی مسئله جبر و اختیار، دچار جبر‌گرایی شده است.

ب) سخن صحیحی گفته است.

ج) به دنبال نفی مسئولیت از خود است.

د) نمی‌توانسته خلاف آنچه در علم پیشین‌الهی بوده، کاری انجام دهد بنابراین هر چه تلاش می‌کرد هم قبول نمی‌شد.